

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Paczesna

Protokolant: Jarosław Nowakowski

Po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa O. G.

przeciwko P. G.

o alimenty

I. Powództwo oddala,

II. Koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

O. G. w dniu 16 kwietnia 2014 r. wniosła do tutejszego Sądu powództwo o zasądzenie od byłego męża P. G. na swoją rzecz alimentów w kwocie 300 zł miesięcznie płatnych do końca każdego następującego po sobie miesiąca z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka podała, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w W. orzeczono rozwód związku małżeńskiego stron z wyłącznej winy męża. Wskazała, iż pozwany posiada nieruchomości, stałe zatrudnienie i nie posiada nikogo na utrzymaniu, a ponadto dorabia sobie sezonowo i dorywczo. Podniosła, iż w trakcie trwania małżeństwa zajmowała się domem i wychowaniem córki nie niszcząc w ten sposób pozycji zawodowej męża. Po rozwodzie jej sytuacja materialna bardzo się pogorszyła. Podała także, iż korzysta z pomocy opieki społecznej. Wskazała, iż na swoje utrzymanie potrzebuje około 1365 zł miesięcznie, na co składa się koszt utrzymania mieszkania, w tym czynsz) 800 zł, energia 200 zł, gaz z butli 65 zł oraz żywność 300 zł.

Powódka O. G. w toku całego procesu popierała powództwo, natomiast pozwany P. G. wnosił o jego oddalenie (k. 46).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie IV C1527/10 Sąd Okręgowy w W. orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego pomiędzy P. G. i O. G. z winy pozwanego. Z tego związku strony mają jedną małoletnią córkę K. G., poza nią nie posiadają nikogo na utrzymaniu. W wyroku rozwodowym Sąd ustalił udział ojca w kosztach utrzymania dziecka na kwotę 600 zł.

O. G. ma 27 lat. Mieszka wraz z córką w wynajętym dwupokojowym mieszkaniu o powierzchni 50 m² w P., za które czynsz wynosi 800 zł miesięcznie. Ponadto światło 150-200 zł miesięcznie, woda około 200 zł na kwartał. W trakcie trwania małżeństwa nie pracowała, zajmowała się domem i wychowaniem córki. Po rozwodzie pracowała dorywczo,

w kwietniu 2014 r. zarobiła 74 zł. Obecnie nie pracuje, jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Ogólnie jest zdrowa, cierpi jedynie na przewlekłe zapalenie zatok. Alimenty na dziecko płaci opieka społeczna w kwocie 500 zł miesięcznie. Nie może podjąć pracy w godzinach popołudniowych, ponieważ nie miałby kto się zająć dzieckiem. Samodzielnie pokrywa koszty utrzymania mieszkania, siebie i córki nie korzystając z pomocy rodziny. Nie zalega z opłatami za czynsz, nie posiada kredytów ani pożyczek, zeznała jednak, iż często jest na debecie. Czeka na przydział mieszkania z zasobów gospodarki mieszkaniowej urzędu. Ponadto studiuje - czesne wynosi 390 zł miesięcznie, które opłaca ze stypendium socjalnego.

P. G. ma 42 lata. Mieszka we własnym mieszkaniu o powierzchni 39 m² w P.. Na koszty utrzymania mieszkania miesięcznie składają się czynsz 230 zł oraz media 300 zł. Od dwóch lat nie pracował, umowa o pracę została rozwiązana za wypowiedzeniem, poprzednio zarabiał około 2.000 zł. Był zarejestrowany jako bezrobotny i utrzymywał się z prac dorywczych. Aktualnie od 19 maja 2014 r. jest zatrudniony w firmie (...) jako magazynier. Na swoje utrzymanie potrzebuje około 1.200 zł miesięcznie: w tym wyżywienie 400 zł, ubranie 100 zł, środki czystości 150 zł. Ma zadłużone mieszkanie na 9.000 zł. Ponadto spłaca raty kredytu po 200 zł miesięcznie. Ogólnie jest zdrowy. Wziął pożyczkę na studia żony 700 zł, którą samodzielnie spłaca. Jest uzależniony od alkoholu i wymaga terapii. Wyrokiem z dnia 09 grudnia 2009 r. został uznany za winnego znęcania się nad żoną i córką, został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata oraz grzywnę.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o następujące dowody: kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa k. 4; kopia wyroku IV C 1527/10 k. 5; kopia wyroku V K 1506/09 k. 6; zaświadczenie z MOPS powódki k. 7; kopia rachunku za czynsz powódki k. 8, k. 31; informacja o dochodach za 2013 r. powódki k. 15; pisma z banku powódki k. 29-30; kopia umowy najmu powódki k. 32-36; faktury powódki k. 37-40; kopia umowy zlecenia pozwanego k. 42-43; kopia decyzji z urzędu Pracy pozwanego k. 44; kopia zaświadczenia pozwanego k. 45; zeznania powódki k. 47; zeznania pozwanego k. 47-48.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wskazanych powyżej dowodach. Jakkolwiek niektóre z dokumentów zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych. Podnieść też należy, że strony wiarygodności i mocy dowodowej tych dowodów nie kwestionowały.

Zeznania stron były w przeważającej mierze wiarygodne. Sąd nie dał jedynie wiary zeznaniom powódki, iż nie jest ona nigdzie zatrudniona i nie osiąga dochodów, bowiem Sąd uznał za sprzeczne z doświadczeniem życiowym, iż powódka ponosi wysokie koszty utrzymania mieszkania, siebie i dziecka nie osiągając żadnych dochodów, a jednocześnie - jak wynika z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego - pomimo tej sytuacji nie zalega ani z czynszem ani innymi opłatami.

Sąd nie oparł się na złożonych do sprawy paragonach, albowiem nie są one rachunkami imiennymi wystawionymi na powódkę i nie stanowią one dowodu zakupu określonych rzeczy dla niej.

Określając koszty utrzymania powódki Sąd miał na względzie zasady doświadczenia życiowego, które pozwalają na określenie kosztów codziennego życia i zaspokajania takich potrzeb jak wyżywienie, ubranie, środki czystości i kosmetyki, koszty wypoczynku oraz rozrywki.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 60 § 2 kro, jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Obowiązek świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie małżeństwa (uchwała SN z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86).

Przy czym, zgodnie z § 3 powołanego przepisu obowiązek ten nie jest ograniczony w czasie, gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który został uznany za winnego rozpadu pożycia. W przypadku stron rozkład ten nastąpił z winy pozwanego, a powódka nie zawarła dotychczas nowego związku małżeńskiego.

W ocenie Sądu Najwyższego zawartej w orzeczeniu z dnia 28 października 1980 r., III CRN 222/80 przy orzekaniu o alimentach na podstawie art. 60 § 2 kro należy porównać sytuację, w jakiej małżonek niewinny znajdzie się po rozwodzie, z sytuacją, w jakiej by się znajdował, gdyby pożycie małżonków funkcjonowało normalnie. Do sprecyzowania przez Sąd w każdym przypadku pozostaje więc kwestia pojęcia istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego.

W takim stanie rzeczy do oceny pozostaje więc zagadnienie, czy rozwód spowodował istotne pogorszenie sytuacji materialnej powódki. Posiłkowo należy również ustalić, czy powódka obecnie znajduje się w niedostatku i jeśli tak, to jakie są tego przyczyny.

Ponadto podkreślenia wymaga, iż obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie istnieje obligatoryjnie w każdym bez wyjątku przypadku, gdy tylko spełnione są ogólne przesłanki wyraźnie określone w art. 60 § 2 kro. Ustawodawca uważał za konieczne uwzględnienie wszystkich nie dających się ująć ściśle i z góry przewidzieć okoliczności każdego przypadku (uchwała Pełnego Składu SN z dnia 16 grudnia 1987 r.- M.P.88.6.60).

Przy czym uregulowanie zawarte w przepisie art. 60 § 2 kro należy rozumieć nie jako prawo małżonka niewinnego do równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, ale jako prawo do bardziej dostatniego życia niż tylko zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb. Zakres obowiązku alimentacyjnego, o którym mowa zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, przy uwzględnieniu także jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Przez odpowiedni zakres w jakim małżonek ponoszący wyłączną winę rozkładu pożycia powinien przyczyniać się do zaspokajania potrzeb małżonka niewinnego należy rozumieć różnicę pomiędzy ilością środków potrzebnych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego a możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego. Oddalenie powództwa małżonka niewinnego żądającego alimentów na podstawie art. 60 § 2 kro w przypadku gdy zostaną spełnione ustawowe przesłanki może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy będą przemawiały konkretne, bardzo ważne powody. Obowiązek alimentacyjny między byłymi małżonkami nie ma charakteru sankcji, dolegliwości w stosunku do małżonka winnego rozkładu pożycia.

W rozpoznawanej sprawie w ocenie Sądu zostały spełnione ogólne przesłanki określone w art. 60 § 2 kro.

Faktem niepodważalnym w przedmiotowej sprawie jest rozwiązanie małżeństwa stron przez rozwód z winy pozwanego. Sąd nie bada w postępowaniu alimentacyjnym okoliczności winy, gdyż jest związany w tym zakresie ustaleniami prawomocnego wyroku rozwodowego.

Sąd winien ustalić w dalszej kolejności, czy rozwód pociągnął za sobą pogorszenie sytuacji materialnej powódki i czy pogorszenie to miało charakter istotny. Rozwód bez wątpienia wpłynął na sytuację powódki. Przed rozwodem zajmowała się domem i wychowaniem dziecka, a mąż zarabiał na utrzymanie rodziny. Bezsprzeczne jest także, iż powódka nie zdobywała wówczas doświadczenia zawodowego, co obecnie ogranicza jej możliwości zarobkowe. Aktualnie powódka musi sama ponosić koszty utrzymania mieszkania oraz dziecka. Nie umknęło jednak Sądowi, iż powódka zeznała, że nie korzysta z pomocy rodziny w zakresie utrzymania, nie ma stałego źródła dochodu oraz nie posiada zadłużenia w czynszu i opłatach. Trudo przyjąć – w oparciu o zasady doświadczenia życiowego – iż O. G. byłaby w stanie rzeczywiście utrzymać siebie i dziecko, gdyby przedstawiony stan faktyczny w tym zakresie był wiarygodny. Zdaniem Sądu powódka nie wykazała wszystkich uzyskiwanych przez siebie dochodów. Ponadto nie znajduje w żaden sposób uznania Sądu twierdzenie powódki, iż nie może ona podjąć pracy w godzinach popołudniowych, gdyż nie miałby kto zająć się dzieckiem w tym czasie. Biorąc pod uwagę, iż O. G. studiuje – jest ona w stanie podjąć pracę choćby na pół etatu w godzinach, kiedy córka jest w szkole ewentualnie podjąć pracę w godzinach 8:00-16:00, a małoletnią po zajęciach szkolnych umieścić na świetlicy. Analizując bliżej wypowiedź powódki można wywieść wniosek, iż O. G. po prostu wygodniej jest wystąpić o alimenty od byłego męża niż iść do pracy i zacząć zdobywać środki potrzebne na

swoje utrzymanie. Takie podejście do sprawy nie znajduje uznania Sądu, a wręcz prowadzi do wniosku, iż powódka celowo dąży do ograniczenia swoich możliwości zarobkowych bez ważnych powodów, a tym samym uszczupla swoje możliwości płatnicze.

Badając posiłkowo, czy powódka znajduje się w niedostatku należy zaznaczyć, iż o niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy uprawniony nie ma możliwości zarobkowych i majątkowych pozwalających na pełne zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb. W sprawie ustalono, iż powódka nie ma żadnych przeciwwskazań do podjęcia pracy, nie ma orzeczeń o niepełnosprawności ani stwierdzonych chorób uniemożliwiających podjęcie przez nią zatrudnienia. Ponadto podnosi swoje kwalifikacje, a tym samym zwiększa swoją konkurencyjność na rynku pracy.

Istotną kwestią jest w związku z tym również ustalenie możliwości majątkowych i zarobkowych osoby zobowiązanej.

W sprawie ustalono, iż przed rozwodem P. G. był zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony oraz osiągał dochody na poziomie około 2.000 zł miesięcznie. Następnie przez około dwa lata pozostawał bez pracy i utrzymywał się z prac dorywczych. Aktualnie od 19 maja 2014 r. podjął zatrudnienie na stanowisku magazyniera. Posiada zadłużenie mieszkania na ponad 9.000 zł, spłaca raty kredytu oraz ponosi ogólne koszty utrzymania mieszkania i siebie. Nie bez znaczenia w niniejszej sprawie jest fakt, iż pozwany ma 42 lata i jest alkoholikiem w trakcie terapii. Zdaniem Sądu sytuacja P. G. nie pozwala mu nałożenie jakichkolwiek alimentów na rzecz byłej żony. Biorąc pod uwagę wiek, posiadane wykształcenie, oraz fakt uzależnienia od alkoholu, jak też powstałe zadłużenie mieszkania trudno przyjąć, aby był w stanie zarabiać kwoty większe niż niezbędne na jego własne utrzymanie, a pamiętać należy, iż ma na utrzymaniu jeszcze córkę, na którą nie płacił w ostatnim czasie alimentów z powodu braku pracy.

Z tego też względu rozważania dotyczące przesłanek wynikających z art. 60§2 kro, w szczególności istotne pogorszenie sytuacji materialnej powódki, schodzą na dalszy plan. Brak możliwości majątkowych i zarobkowych ze strony pozwanego przesądza o braku możliwości zasądzenia alimentów na rzecz powódki niezależnie od ustalenia w przedmiocie pogorszenia sytuacji materialnej O. G..

Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny uwzględnienie przedmiotowego powództwa nie jest zdaniem Sądu możliwe również z tego względu, iż powódka ma o wiele większe możliwości zarobkowe od pozwanego.

W chwili obecnej pozwany i tak w pewnym sensie przyczynia się do utrzymania powódki w okresie porozwodowym, gdyż płaci raty pożyczki, którą zaciągnął na studia powódki.

Uznać należy, że obecna sytuacja mieszkaniowa powódki jest lepsza niż pozwanego. Powódka zamieszkuje w mieszkaniu o większym metrażu, które jest co prawda wynajmowane, ale nie jest zadłużone.

O. G. własne zwykłe koszty utrzymania winna, przy dołożeniu należytej staranności, pokrywać samodzielnie. Przy uzyskiwaniu wynagrodzenia na poziomie choćby najniższej średniej krajowej nie powinna znajdować się w niedostatku i będzie w stanie zaspokajać usprawiedliwione potrzeby w takim zakresie, w jakim zaspokajała je w okresie wspólnego pożycia z pozwanym.

Możliwości majątkowe i zarobkowe P. G. nie pozwalają na obciążenie go alimentami na rzecz O. G..

Z wszystkich wyżej podniesionych względów, na podstawie art. 60 § 2 kro w zw. z art. 135 kro, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.